

Csifó Tamás (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

A Magyar Királyság kapcsolatai Hispaniával a XII–XIII. század fordulóján

Az Árpád-kori Magyar Királyság történetében a XII–XIII. század fordulójának időszaka több szempontból is érdekes. Az 1172–1235 közötti hatvanhárom év III. Béla, Imre (a gyermekkirály III. László) és II. András királyaink uralkodását ölelte fel, mely idő alatt szembetűnő fejlődésen ment keresztül az ország gazdasága, társadalma, kultúrája, valamint növekedett a magyar királyi dinasztia és az ország nemzetközi tekintélye. Mindezek mellett ebben az időszakban minden addiginál intenzívebb terjeszkedési politikába kezdtek az Árpádok, és olyan nagyszabású hódítási célokat fogalmaztak meg, mint például a Latin Császárság trónjának megszerzése.

A magyarországihoz hasonló felemelkedésen mentek keresztül Hispania országai, különösképpen Aragónia is, mely növekvő hírnevét a reconquistában aratott győzelmeinek köszönhette. A keresztes háborúk korában nyugaton az ibériai keresztény királyságok, míg keleten, többek között Szent László király hagyománya nyomán, a Magyar Királyság őrizte a katolikus Európa határait, és éltette a kereszténységért folytatott szent háborúk eszméjét. Hispania és az Árpádok országa egy időben kezdtek el felemelkedni, és így egymás figyelmének középpontjába kerültek.

Előadásomban azokat a kapcsolódási elemeket szeretném bemutatni, melyek összekötötték a XII–XIII. század fordulóján az Ibériai-félsziget államait a Magyar Királysággal. Ismertetem a két térség között létesülő dinasztikus házasságokat, és az ezek révén hazánkban végbemenő művelődéstörténeti változásokat. Kitérek továbbá a magyar és az aragóniai állam közös külpolitikai célkitűzéseire, a reconquistában részt vevő magyarokra, végül röviden a korszak kapcsán Spanyolországban kialakult magyar emlékezet mai napig meglévő elemeire.

Kozák-Kígyóssy Szabolcs László (*ELTE, Károli Történelem Műhely*)

A késő középkori sodronypáncélok kutatásának megközelítései és problémái

Érdekes módon a sodronypáncélokról magyar nyelven nem született önálló átfogó (kiadott) munka, holott ezek a tárgyak a magyar- és az egyetemes középkori hadtörténet meghatározó eszközei voltak, sőt évszázadokon és korszakhatárokon átívelő tényezői is voltak a harctereknek.

A történelemtudománynak vannak olyan határterületei, amikor a történész az írott kútfők mellett más típusú forrásokat is alkalmazni kényszerül. Ennek oka az írásos források hiányával, vagy információszegénységével magyarázható, illetve azzal a ténnyel, hogy interdiszciplináris módszerekkel sokkal részletesebb és pontosabb képet kaphatunk egy adott kérdéskörrel. Ez a fajta megközelítésmód talán új keletűnek hat, de korábban már igen jeles történészek is alkalmaztak ilyenfajta tudományos eljárásmodot, mint például Jakó Zsigmond, vagy Kubinyi